MAATALOUS

Luomupeltoa tarvitaan tänä vuonna 13 000 hehtaaria lisää

Luomuviljan tarjonta kasvoi viime vuonna lähes puolella edellisvuodesta. Siitä huolimatta kysyntä ylittää yhä tarjonnan.

Luomuketjun tavoite on, että elintarvikkeeksi tuotettavan luomuviljan tuotantoala kasvaa 7 000 hehtaarilla vuosittain. Kun rehu- ja nurmiala lasketaan mukaan, luomualaa täytyy kasvattaa 13 000 hehtaarilla, jotta tarjonta saadaan vastaamaan kysyntää.

Suomen kokonaisluomuala oli viime vuonna 185 000 hehtaaria. Siihen sisältyy 26 000 hehtaaria siirtymävaiheessa olevaa peltoalaa.

Vielä vuosi sitten kotimainen tuotanto kattoi vain kolmanneksen luomuviljatuotteiden kysynnästä. Tällä hetkellä kysyntä on enää kaksinkertainen, kertoo kehityspäällikkö **Marja Suutarla** Pro Agrian luomupalveluista.

”Kaupparyhmät ovat selvitäneet kuluttajien toiveita luomutuotevalikoimaa kohtaan. Kysynnän ja tarjonnan välisen kuilun kapeneminen osoittaa, että myllyt ja leipomot ovat pystyneet reagoimaan nopeasti kysyntäennusteisiin uusia luomutuotteita kehittämällä.”

Luomun kulutus lisääntynyt

Luomun kotimainen kulutus kasvoi verrattuna tavanomaisesti tuotettuihin tuotteisiin. Kulutustottumuksia seuraavan Nielsenin mukaan kaikkien luomuviljatuotteiden osuus kasvoi suhteessa muihin tuoteryhmänsä tuotteisiin nähden.

Esimerkiksi kaurahiutalemarkkinoiden arvosta jo lähes kymmenen prosenttia kertyy luomusta. Tummien leipien myynnistä osuus on neljä prosenttia.

Tuottajahinta säilynee lähiajat vakaana

Pro Agrian laatiman markkinakatsauksen mukaan luomuviljasta maksettava hinta on pysynyt pitkään vakaana.

Muutoksia saattaa olla tulossa lähinnä rukiin ja ohran hintaan. Niitä on tarjolla muita luomuviljoja vähemmän.

Myös tiedot siitä, miten luomuviljat ovat muualla Euroopassa talvehtineet, voivat heilauttaa hintoja. Merkittävimmät hintamuutokset tapahtuvat todennäköisesti vasta syksyllä, kun puintikausi koittaa.

Markkinakatsaus perustuu luomuviljan ostajien antamiin tietoihin.

Ohralle, rukiille ja rypsille kysyntää

Viljelijöiden kannattaa tutustua viljanostajien sopimusteksteihin huolellisesti. Myytävästä sadosta osa kannattaa sitoa sopimuksiin keväällä, osa myydä markkinahintaan syksyllä.

Tulevan kasvukauden viljelysuunnitelmia tehdessä kannattaa Pro Agrian mukaan muistaa, että valkuaiskasveille on aina kotimaassa kysyntää. Sen myötä niistä maksettavan hinnan voidaan olettaa pysyvän vakaana, vaikka kansainväliset viljan hinnat heilahtelisivat.

Osalla luomurypsiöljyn valmistajista myynti kasvoi viime vuonna kolmanneksen. Pientä kasvua odotetaan myös tälle vuodelle.

Rypsin hinnat noudattaa Matifin hintatasoa vastaanottajan sopimusrakenteen mukaisesti. Sopimuksia tulevalle kaudelle tehdään jo.

Viljoista kysyntää on paitsi kauralle ja vehnälle myös ohralle ja rukiille.

Rukiin markkinat näyttävät valoisilta, koska osa ostajista on sitoutunut ensisijassa kotimaisen rukiin käyttöön.

JUHANI REKU

Myyntirenkaat tehostavat tilojen välistä viljakauppaa

Rehuviljaa ja valkuaisrehua on välitetty viime vuonna systemaattisemmin tilalta toiselle kuin aikaisemmin, todetaan Pro Agrian luomuviljan markkinakatsauksessa.

Toimintaa ovat vauhdittaneet viljatilojen viime kevättalven ja kesän aikana perustamat myyntirenkaat.

Renkaista on markkinoille kahdenlaista etua. Viljelijät saavat myytyä viljansa todennäköisesti parempaan hintaan. Ostajat voivat vähentää omia viljan ostokustannuksiaan, jos vilja saadaan ostettua yhdeltä taholta isompina erinä.

Viljakaupassa on muistettava, että viljan laatu pitää pystyä varmistamaan jokaisesta erästä, markkinakatsauksessa muistutetaan.

Viljan ostajalle on tärkeää, että toimitettavan viljan laatuun voi luottaa ja ettei hänen tarvitse käsitellä renkaan jäseniä yksittäisinä myyjinä. MT

Viking Malt lisää luomumallasohran sopimusviljelyä

Viking Malt etsii lisää luomumallasohran tuottajia.

Luomuoluelle on yhä enemmän kysyntää, joten luomumallasohraa tarvittaisiin lisää, Viking Maltin maajohtaja **Timo Huttunen** kertoo.

Viime vuonna Suomessa viljeltiin ohraa luomuna vajaalla 4 600 hehtaarilla. Maltaiden raaka-aineena käytettäviä kaksitahoisia lajikkeita oli siitä vain muutama sata hehtaaria.

Kaksitahoisten lajikkeiden vähäinen viljely johtuu siitä, että luomumallasohran kysyntä oli viime vuoteen asti hyvin pientä.

Huttunen kertoo, että pieniä määriä luomumallasohraa on jouduttu tuomaan ulkoa. Kotimainen olisi yritykselle kuitenkin ykkösvaihtoehto.

Viime vuonna sopimustuottajiksi lähti joukko hämäläisiä ja kymenlaaksolaisia luomuviljelijöitä.

”Jotta myös suuremmat panimot saataisiin kiinnostumaan luomuoluen valmistuksesta, luomumallasohraa tulee olla saatavilla jatkuvasti ympäri vuoden”, Huttunen sanoo.

Luomumaltailla on hänen mukaansa myös vientimahdollisuuksia.

VIKING MALT

Luomukeskioluiden markkinaosuus nousi viime vuonna nollasta 0,6 prosenttiin. Luomumallasohralle on nyt menekkiä.

Siementä saatavissa rajoitetusti

Ohran hyvä kysyntä luomukotieläinpuolella tukee luomumallasohran tuotantoa. Jos säät eivät suosi mallaslaadun tuottamista, sato kelpaa yleensä kotieläintiloille.

”Näin alkuvaiheessa luomumallasohran tuotannolle annetaan helpotuksia laatuvaatimuksista muun muassa valkuaispitoisuuden suhteen”, Huttunen lupaa.

Viking Malt tekee luomumallasohrasta viljelysopimuksia huhtikuun loppuun asti. Siemenen saatavuus heikkenee kuitenkin nopeasti.

Luomumallasohrasta ei ole saatavilla sertifioitua luomusiementä, vaan kylvössä käytetään tavanomaista peittaamatonta siementä.

Luomuohran viljelystä saa lisätietoa Viking Maltin järjestämässä koulutuksessa 6. maaliskuuta Lahdessa.

SATU LEHTONEN

Lisätietoa Harri Laineelta. puh. 040 545 4410 tai Viking Maltin kotisivuilta.

JORMA MATTILA

Koivunmahlaa suomalaisempaa luomutuotetta on varmaan vaikeaa löytää. Nordic Koivun toimitusjohtaja Susanna Maaranen (vas.) ja koivunmahlan keräysverkoston projektipäällikkö Jaana Puhakka rakentavat Bio Fach -messuosastoa.

BioFach 2012

Suomalaisviejät menevät Saksan kautta maailmalle

NÜRNBERG

Suomessa on luomu tällä hetkellä Saksaakin kovemmassa kasvussa.

Suomessa luomumarkkinan arvo koheni viime vuonna peräti 46 prosenttia. Alan johtavat tuoteryhmät ovat hiutaleet, kananmunat ja sienet.

Saksan Nürnbergissä järjestettäviltä Bio Fach -messuilta on vientimarkkinoille jo toista kertaa vauhtia ottamassa jämsäläisen Jokilaakson Juusto Oy:n toimitusjohtaja **Esa Luomanperä**.

Toimialan globaali luonne on levitevalmistajalle tuttua. Luomanperä hankkii kikherneet Italiasta ja seesamitahnan Israelista.

”Kotimaista juustoa siltä osin kuin on saatavissa, muuten joudutaan täydentämään tuonnilla.”

”Olemme selvästi kotimarkkinayritys. Vaikka ulkomaantoiminnoista tuleekin jo 40 prosenttia liikevaihdosta, viime vuonna kasvu oli selvästi kotimarkkinavetoista.”

Luomanperä tavoittelee messuilla yhteistyötä saksalaisten erikoisliikkeiden kanssa.

Yli 80 miljoonaisen kuluttajan maassa saattaa ison kauppaketjun asiakkuus vaatia sellaisia toimitusmääriä, että pienestä maasta voivat raaka-aineet loppua kesken, pohtii Luomanperä.

Kippis ja mahlakulaus

Nordic Koivu Ltd on pullottanut mahlaa juuri siinä muodossa kuin se edelliskeväänä suomalaisen koivun kyljestä virtasi. Toimialan vaatimusten mukaan jopa koivikot ovat luomusertifioituja.

Yhtiön markkinointipäällikkö **Susanna Maaranen** luonnehtii koivunmahlaa terveyskauppojen itsehoidolliseksi erikoistuotteeksi.

”Tuotannosta menee vientiin 95 prosenttia. Ylivoimaisesti suurin vientimaa on Ranska. Saksa on mahlan viennissä vielä pieni kohdemaa.”

Koivunmahla on monikäyttöinen tuote. Sillä on kysyntää sekä kuluttajatuotteena, että muun muassa kosmetiikkateollisuudessa.

Kosmetiikka-asiakkaita vientimahlalla on Euroopan lisäksi muun muassa Japanissa ja Koreassa.

Vinkkinä metsänomistajille: mahlantuotannolla koivikolle saa paremman tuoton kuin perinteisessä metsätalouskäytössä.

JORMA MATTILA

Luomuruoka on kasvanut maailmanlaajuiseksi liiketoiminnaksi

Kuljetusten lisääntyessä luomun hiilijalanjälki kasvaa

NÜRNBERG

Luomuelintarvikkeiden kysynnän valtava kasvu on tehnyt luomusta globaalia suuren luokan bisnestä.

Käsitys vanhakantaisesta lähiviljelystä on vanhentunut.

Nyt luomun ympäristöystävällisyys koskee lähinnä sen tuotantoa.

Tuotteiden, puolivalmisteiden ja raaka-aineiden kuljetus mantereelta toiselle syventää myös luomun hiilijalanjälkeä.

Maailman luomuammattilaiset ovat kokoontuneet Saksan Nürnbergissä parhaillaan järjestettävään alan suurimpaan messutapahtumaan, Bio Fachiin.

Yhä suurempi osa tuontielintarvikkeita

Luomutuotteiden kaupan liikevaihto kasvoi Saksassa viime vuonna yhdeksän prosenttia 6,6 miljardiin euroon.

Luomubisnes muuttaa kuitenkin luonnettaan, sillä luomutuotannon pinta-ala kasvoi vain 2,3 prosenttia miljoonaan hehtaariin.

Euroopan suurimmilla ruokamarkkinoilla myytävistä luomuporkkanoista ja -omenoista jo puolet on tuontitavaraa. Omenat matkaavat Berliiniin muun muassa Argentiinasta ja Uudesta-Seelannista.

Saksan luomuelintarvikeliiton toimitusjohtaja **Alexander Gerber** pitää tilannetta huolestuttavana.

”Luomumarkkina kasvaa Saksassa koko ajan nopeammin verrattuna luomuviljeltyyn pinta-alaan. Tästä aiheutuu luomuelintarvikkeiden tuonnin jatkuva lisäys. Tässä on kyse maatalouspolitiikan virheistä.”

Pienet pähkinät, isot kaupat

Maailmanlaajuisesti luomuruoan liiketoiminnan arvo vuonna 2010 oli 44,5 miljardia euroa.

Luomuviljelty pinta ala on 10 vuodessa nelinkertaistunut 37 miljoonaan hehtaariin. Maailman suurin luomuviljelymaa on Australia 12 miljoonalla hehtaarilla.

Hollantilainen pähkinävoin valmistaja **Jeroen Kramer** laskee yhteen, mistä kaikkialta hänen luomutuotteidensa raaka-aineet tulevat. Munuaispavut tuodaan Brasiliasta, Norsunluurannikolta ja Vietnamista. Hasselpähkinät Turkista ja Espanjasta. Paahdetut pähkinät ja merisuola Kiinasta.

Muita tuntimaita ovat muun muassa Bolivia, Etiopia, Intia sekä Burkina Faso.

”Toimintamme on täysin globaalia. Ei tällä ole mitään tekemistä lähiruoan kanssa”, myöntää Jeroen Kramer.

Vieraita Intiasta

Nürnbergin Bio Fach -messujen teemamaassa Intiassa on luomualaa jo viisi miljoonaa hehtaaria. Luomutuottajia on noin 450 000 eli enemmän kuin missään muussa maailman luomutuotantoa harjoittavista 160 maasta.

”Vuoteen 2015 mennessä luomutuotannon arvo nousee Intiassa jo miljardiin Yhdysvaltain dollariin”, ennakoi Intian kauppa- ja teollisuusministeriön pääsihteeri **Asit Tripathy**.

Mutta jos luomutuotanto siirtyy hyvinkin kaukaisiin maihin, kuinka varmaa on, että raaka-aineet todellisuudessa ovat myös aitoa luomua?

”Minun tietääkseni kaikki Eurooppaan tuotujen luomutuotteiden sertifikaatit ovat päteviä. Raaka-aineet tarkastetaan eurooppalaisten vaatimusten mukaan”, sanoo suomalaisen luomuvientirenkaan päällikkö, Orcanig Food Oy:n toimitusjohtaja **Erkki Pöytäniemi**.

Luomuruoka ei globaalin luonteensa vuoksi takaa sen ympäristöystävällisyyttä. Luomu kertoo ainoastaan elintarvikkeen tai sen raaka-aineen viljely- tai kasvatusmenetelmän.

Loppu on niiden kuuluisien markkinavoimien käsissä.

JORMA MATTILA

Jeroen Kramerin pähkinävoipurkit tiivistävät luomuliiketoiminnan uuden luonteen. Raaka-aineet matkaavat kaikista maanosista ja tarkastetaan EU-säädösten mukaan alkuperämaissa.